

עין משפט נר מצוה

לֵב א מִיּוּ פִי׃ג מַחֵל מַעֲסִיק הַלֵּב יָד׃ ב מִיּוּ פִי׃ז שֶׁ הַלֵּב ט׃ לֵב א מִיּוּ פִי׃ז שֶׁ הַלֵּב ט׃ ד מִיּוּ שׁ עֲשִׂישׁ בְּלִחִי׃

מוסף רש"י

ומקפין ויורדין דרך שמאל. כשהוא נא לירד איט חוהר על עקביו אלא מקף סביב למזבח עד שמגיע לכשב ויורד במעברו על כשב שהאל לשמאלו בעלייתו, והאל דאין חוחרין על העקב, דל"כ מאלא מהיך לנד שמאלו, שהרי פניו למזבח ואיט מחזיר לו עורף והחמאל חמר כל פיות שחלפו פניה לא יאה אלף דך ימין כ׃ חוץ חוץ העולה לג' אלו. השפנין בקרן מערבית דרומית, שפירט דרך שמאל, כסין כדאל המזבח ויחזיקו בקרן מערבית דרומית שהאל לשמאלו ואיט פוין למען שהיט פוין סביב עד שיתבו לקרן מערבית דרומית (לפני חוץ) לפני ה' יכול במעבר. בקור מערבי של מזבח דהיינו לפני ה' כנגד פתח ההיכל, דהיכל במערב (מזרחי:), ויעשה לדופן מערבי של מזבח דהיינו לפני ה' שההיכל במערב והמזבח כחצר ל"כ אמה רחבו ממוצע בלמעט העזרה וכל ההיכל ממוצע בלמעט העזרה וזו מול ה', ל"כ אמה היכל וכתליו, חללן ה' ובתליו ו' אמה שובי סתל כפוי ופשה לפתל דרומי, מאלא מעברו של מזבח לפני ההיכל, דלפן מוספיק גלוס עיני לבין ההיכל, כדאל שפניו לפני ההיכל פתח חוהר ורחבו שפירט אמה ככל חללן של היכל (סוטה יד:), כנגד חדרה של קרין, כל ה' שיוכל לקרבו לומר מערב וכלנד שהאל שם קמ דלפן כפוי משום אל פני המזבח, דלא חיי כנגד חדרה ליטא

לפני ה' כלל, שהרי וזות ההיכל כולט כנגד חדרה וזות המזבח: רבי אליעזר אומר. ודעו! מלך נא בענין אחר קור דורש, מלך שאתאר לפני ה' אל פני המזבח, יוכל יגיטנה לאחד מלך, דלא למעבר לאל לדומה: ור"י לא כחרי' לא לדרושה על קרן (סוטה טז:). חלף דורש מלך וז' שהיה מו לא חוקמה דלא וז' שהיה מו לא עשה, אלף פסוק המקיים את עשה: לפני ה' ברי הדין קיימות. הלא חוץ כנגד וזות ההיכל הוא: קסבר אבי גמא. (לגמור: כוליה מרובה בצפון קאי. כחלק כפוי של עזרה, ולית ליה דמזבח מיוון כנגד ההיכל ונאלא דרומי של מזבח כנגד חלפת פתח ההיכל, ולכן גייטנה אל פני המזבח בדרום וכלנד שהאל סמוך למערב, מאלא מקיים את עשה: ור"י נמי אל היה מזבח משום מעט מנחת וזות דרומית, ההיכל והצפון, שהיה דרומי של מזבח כנגד ההיכל, אלף לקיים את עשה, דכנגד ההיכל קרין היה לפני ה' וכלנד גייטנה מלך לקרן קדמא אלף מלך וז' דנקט לתשמע עיניו שליה מזבח בצפון קאי משום ד' מלך מלכותן קן כדבר זז, ר"י הוה את ליה מזבח בצפון כנגד היכל ומכליו כפ"ק דיומא (זו) ור"א כן יעקב את ליה סוילה מזבח בדרום קאי, דלאמר כפוי משום ד' פניו מכליו, ור' יוסי הגלילי אית ליה מזבח בצפון קאי הילך לר"א דהא דרשעין רומקוין אית כרי יוסי הגלילי דס"ל מזבח לפנים ממקד וזית של היכל הוא ופלגי דאר"י ואדר"אן כן יעקב, אלף קרין מלמלח קר"ל יקשה לתנחל (והטעם שגמשה מלמלח אלף היסוד. אלף קשה למע ל לפני ה', מיוסף לו מתיקשה דלעיל דכדורס ליטא לאחוקי דאל לא היה לו יסוד בדרום, וא"כ ל"ך להגשה בקרן מערבית דרומית דהיי פני המזבח וגם אית סאה, וא"כ למע ל לפני ה', וי"ל דהוי' דמגישה כאלה אמת שדכורס אלף המערב ששם היה יסוד, קמ"ל לפני ה' למע שגמשה כנגד חדרה של קרן, אלף אכתי קשה בשאר מנחות מני"ל שגמשה אלף היסוד מלמטה אית דמגישה דמנחה למלח לא נפקא לן קר מנחת חוטא, וי"ל דבמנחת חוטא כפיכ לפני ה' וכן במנחת דהיינו דרום מכל מקום אינטרין לפני ה' דלא תימא אל פני המזבח גזירת הכתוב הוא אף על גב דלית ליה יסוד וצריש פירקין ^א פירשתי מה שהקשה דגבי גחלים דיוס הכיפורים קרי לפני ה' במערב דוקא וא"ת ושאר מנחות מנגלן וכי תימא מדאיתקוש כל הנמנות למנחת ואשם בפרשת זו וילפינן משירי הדס שטעונין יסוד אש כן מנחת חוטא מיופין ^{בא} לי מהתם ועוד מנגלן דמקשינן לשירים לקשיניהו לתחילת דמים ולא ^{בג} בעי יגוד כחטאת ויש לומר דכתיב לפני ה' במנחת חוטא ובכל המנחות נמי כתיב לפני ה' כי היכי דהאי לפני ה' כנגד היסוד [האי נמי כנגד היסוד] ולא ג"ש ממם [היא] דדבר הלמד בהיקס מצביא לן אי חוחר ומלמד צ"ג"ש אי לא אלף גלוי מילתא בעלמא הוא ^א ור"ת ^{בא} קרינא מה שטעון שפני אף מנחת ה' והיינו דלא כר"ש דלומר לעיל (דף כה). באל לעובדה ככלי עובדה שמאל אי נמי אפילו כריש שמעון ובגון שיש לעובדה ציד דלומר עובדה בימין חטאת: דהר"ה:

שיטה מקובצת

חזין כבבשו של חובה. עיין בהשטות בסוף הפס': א"י יהושע אבנ קרא בו. עיין בהשטות בסוף התקפת. אף חטאת בקרן מערבית ירושית. חוהר חלה

דחטאת. אלף ל' ליתיק פירוש

ועוד דתשמע שכל לתיקש עיקר עבודתה היינו הוואת דמה: דרבינא לפני ה' יכול בסעריב. ואיט ווא הא קרא במנחת דבס כתיב דלית כה שמן וזבונה ואילו מנחת חוטא לית כה שמן וזבונה, וי"ל דבפרשת ויקרא (ג' ט) כתיב(ה) והבאת את המנחה אל המזבח קרא ויחרא, דהיי מנחת והבאת לנד וכוית את המנחה, לרבות כל המנחות אפי' מנחת חוטא להגשה לנטיבוס מקוש. וא"ת א"י לפי דיעת חיים למע ל התיקשה דלעיל למנחת חוטא למע שטעיהו הגשה כנגד היסוד, מיוסף לו מהיכל טעניהו הגשה כנגד קרן מערבית דרומית שם לה יסוד, וי"ל דהוי"א דמגישה אלף קרין מלמלח קר"ל יקשה לתנחל (והטעם שגמשה מלמלח אלף היסוד. אלף קשה למע ל לפני ה', מיוסף לו מתיקשה דלעיל דכדורס ליטא לאחוקי דאל לא היה לו יסוד בדרום, וא"כ ל"ך להגשה בקרן מערבית דרומית דהיי פני המזבח וגם אית סאה, וא"כ למע ל לפני ה', וי"ל דהוי' דמגישה כאלה אמת שדכורס אלף המערב ששם היה יסוד, קמ"ל לפני ה' למע שגמשה כנגד חדרה של קרן, אלף אכתי קשה בשאר מנחות מני"ל שגמשה אלף היסוד מלמטה אית דמגישה דמנחה למלח לא נפקא לן קר מנחת חוטא, וי"ל דבמנחת חוטא כפיכ לפני ה' וכן במנחת דהיינו דרום מכל מקום אינטרין לפני ה' דלא תימא אל פני המזבח גזירת הכתוב הוא אף על גב דלית ליה יסוד וצריש פירקין ^א פירשתי מה שהקשה דגבי גחלים דיוס הכיפורים קרי לפני ה' במערב דוקא וא"ת ושאר מנחות מנגלן וכי תימא מדאיתקוש כל הנמנות למנחת ואשם בפרשת זו וילפינן משירי הדס שטעונין יסוד אש כן מנחת חוטא מיופין ^{בא} לי מהתם ועוד מנגלן דמקשינן לשירים לקשיניהו לתחילת דמים ולא ^{בג} בעי יגוד כחטאת ויש לומר דכתיב לפני ה' במנחת חוטא ובכל המנחות נמי כתיב לפני ה' כי היכי דהאי לפני ה' כנגד היסוד [האי נמי כנגד היסוד] ולא ג"ש ממם [היא] דדבר הלמד בהיקס מצביא לן אי חוחר ומלמד צ"ג"ש אי לא אלף גלוי מילתא בעלמא הוא ^א ור"ת ^{בא} קרינא מה שטעון שפני אף מנחת ה' והיינו דלא כר"ש דלומר לעיל (דף כה). באל לעובדה ככלי עובדה שמאל אי נמי אפילו כריש שמעון ובגון שיש לעובדה ציד דלומר עובדה בימין חטאת: דהר"ה:

אף חטאת בקרן מערבית דרומית. תימה דלא ילפינן מינה מליקה ושמאל לא ילפינן אלא מידי דאשכחן דבעי מזבח כמנחה ^{אח} וכן פירש צקונטרס צסמון: בדרום קיימת בולא ^{אח}. ^א על כרחך רבי אליעזר אית ליה ההיא ^{אח} דמה חטאת טעונה יסוד דאי לאו הכי מנא ליה ^{אח} דלומר מערבית ותימה אש כן לפני ה' למע לי דרומית נפקא לן מאל פני המזבח ומערבית מדבציא יסוד:

סג:

ויורדין ע"ל העקב. לאו משום שלא ירצה צהילוך כהנס דאש כן כשהיה בקרן דרומית מזרחית נמי אלא היינו טעמא דהכא חזרתו על העקב הוא לה דרך ימין:

מנחה קרייה חטאת וחטאת קרייה מנחה.
תימה דהוה לן למימר מנחה קרייה חטאת

ואין חטאת קרייה מנחה כדלמרינן פ"ק (לעיל ז:). תודה קרייה שלמים ואין שלמים קרויין תודה ובמנחות פרק התודה (דף פ:). לחם אלקרי תודה תודה לא אלקרי לחם וי"ל ^{אח} דודאי לא מיקרי שם אחד לענין לשמה דפ"ק ולענין ינימותהו המעות דפרק התודה אבל הכא דמתיקשא קדריש דמנחה וחטאת איתקוש ודאי ^{בא} להדיא איכא טעונה לאו דכלמר ולא נא עוף בצפון ולא מנחה טעונה לפון וא"ת מנחת חטאת ^{בא} חלוקה משאר מנחות ולחטאת כהמה מקיש לה הוה ליה למיתי במנתימין לעיל דקמיני כל המנחות נקמאות ככל מקום בעזרה דהיינו לפני ה' כנגד פתח ההיכל, דהיכל במערב (מזרחי:), ויעשה לדופן מערבי של מזבח דהיינו לפני ה' שההיכל במערב והמזבח כחצר ל"כ אמה רחבו ממוצע בלמעט העזרה וכל ההיכל ממוצע בלמעט העזרה וזו מול ה', ל"כ אמה היכל וכתליו, חללן ה' ובתליו ו' אמה שובי סתל כפוי ופשה לפתל דרומי, מאלא מעברו של מזבח לפני ההיכל, דלפן מוספיק גלוס עיני לבין ההיכל, כדאל שפניו לפני ההיכל פתח חוהר ורחבו שפירט אמה ככל חללן של היכל (סוטה יד:), כנגד חדרה של קרין, כל ה' שיוכל לקרבו לומר מערב וכלנד שהאל שם קמ דלפן כפוי משום אל פני המזבח, דלא חיי כנגד חדרה ליטא לשמה ור"י ילפינן לה צפ"ק [דמנחות] ע"כ לשון הקונטרס וקשה לפירושו של דודאי מעיקרא דאמרי' צפ"ק דמנחות זה היה במקומה להזאתה תנינא להא דת"ר ^{אב}מלקח ^{אח} בכל מקום במזבח כשירה ^{אב}היוזה דמה בכל מקום ^{אח} כשירה היוזה ^{אח} ולא מיצה כשירה יובלבד שיתן מחומו הסיקרא ולמטה מדרם הגפש מאי קאמר ה"ק מלקח ^{אח} בכל מקום במזבח כשירה דמה בכ"מ במזבח כשירה

צפון כעולה הוי היקש אש כן היכי אחיא מנחה והדר ילפינן מחטאת וכי דבר הלמד בהיקש חוחר ומלמד בהיקש ועוד כמו שהקשה צקונטרס דחמיירא לא הויא מנחה מחטאת העוף דלמאי במקומה ואינה טעונה צפון מיהו י"ל הרי בתורת כהנים ^א ילפינן דחטאת העוף פסולה שלא לשמה מן הפסוק ולא ילפינן ממנחת חוטא דמפיק פסול מקרא אחרינא ויש לדחות מיהו אמת דמנחה לא צביא צפון אלף ^{אח} הגשה בקרן מערבית דרומית כדצסמון (ואי' והקמיינה אינה טעונה צפון אפי' מנחת חוטא נמי כדמונה כחוספתא דמנחות פ"ק חומר בשחיטה שטעונה צפון מה שאין כן בקמיינה וכי תימא היינו במנחת נדבה אבל במנחת חוטא טעונה צפון מכל מקום איתו חומר בשחיטה ^{אח} לגמרי שהרי בשחיטה נמי ליתא בצפון צקלים ^{אח} מיהו י"ל דכללא כדקשי קדשים הוי דומיא דמנחה וזהו דוחק ועוד דתני כסיפא חומר בקמיינה ומצמליקה שהקמיינה דוחה שבת וטומאה ולימתי שהקמיינה טעונה צפון ולא מליקה אף על גב דיש קמיינה דלא צביא צפון כגון מנחת נדבה כמו כן אינה דוחה שבת מיהו י"ל לדחות דה"נ לא מייירי במנחת חוטא דהא אינה דוחה שבת אלא מייירי במנחת העומר ומנחת תמיד שהן צביצור והן ודאי לא צעו צפון אבל מנחת חוטא צעי' ^{אח} צפון דאיתקש לחטאת כהמה שזאה חליפתה בעשירות. צרו"ך: והרב רבי חיים גריס מה חטאת העוף טעונה יסוד דכתיב והנשאר בדם יימנא אל יסוד המזבח אף מנחה טעונה הגשה כנגד היסוד ^{אח} והכי מוכח פרק כל המנחות בואות מלך (מנחות דף סא). [גבין] ואלו טעונות נעופה לוג שמן של מזורע ואשמו [דלמרינן התם] לפני ה' במזרח והאמרינן לפני ה' במערב פירוש בהך שטעיה ^{אח} ומשני ה"מ מנחה דלאקרי חטאת וחטאת טעונה יסוד וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד אבל הכא לפני ה' קרינא ביה והשמאל כולה בדרום ליכא למימר משום יסוד וכולה במערב נמי לא משום דכתיב (ויקרא ו) אל פני המזבח דהיינו דרום מכל מקום אינטרין לפני ה' דלא תימא אל פני המזבח גזירת הכתוב הוא אף על גב דלית ליה יסוד וצריש פירקין ^א פירשתי מה שהקשה דגבי גחלים דיוס הכיפורים קרי לפני ה' במערב דוקא וא"ת ושאר מנחות מנגלן וכי תימא מדאיתקוש כל הנמנות למנחת ואשם בפרשת זו וילפינן משירי הדס שטעונין יסוד אש כן מנחת חוטא מיופין ^{בא} לי מהתם ועוד מנגלן דמקשינן לשירים לקשיניהו לתחילת דמים ולא ^{בג} בעי יגוד כחטאת ויש לומר דכתיב לפני ה' במנחת חוטא ובכל המנחות נמי כתיב לפני ה' כי היכי דהאי לפני ה' כנגד היסוד [האי נמי כנגד היסוד] ולא ג"ש ממם [היא] דדבר הלמד בהיקס מצביא לן אי חוחר ומלמד צ"ג"ש אי לא אלף גלוי מילתא בעלמא הוא ^א ור"ת ^{בא} קרינא מה שטעון שפני אף מנחת ה' והיינו דלא כר"ש דלומר לעיל (דף כה). באל לעובדה ככלי עובדה שמאל אי נמי אפילו כריש שמעון ובגון שיש לעובדה ציד דלומר עובדה בימין חטאת: דהר"ה:

אף חטאת בקרן מערבית דרומית.
תימה דלא ילפינן מינה מליקה ושמאל לא ילפינן אלא מידי דאשכחן דבעי מזבח כמנחה ^{אח} וכן פירש צקונטרס צסמון: בדרום קיימת בולא ^{אח}. ^א על כרחך רבי אליעזר אית ליה ההיא ^{אח} דמה חטאת טעונה יסוד דאי לאו הכי מנא ליה ^{אח} דלומר מערבית ותימה אש כן לפני ה' למע לי דרומית נפקא לן מאל פני המזבח ומערבית מדבציא יסוד:

קדשי קדשים פרק שישי זבחים

ומקפין דרך שמאל. מקפיים את המזבח כצביל צורכי עבודה או ל' למתן דמי חטאת או סידור המערכה או היפוך איברים צלינורא ויורדין במעברו של כבש שהוא שמאל לעולים במזבח בעלייתן: לג' דברים אלו. הנעשים בקרן מערבית דרומית נכסים ועולת העוף כשהוא עולה למזבח פונה ^{אח} לשמאל

בואותה הקרן וכשגמר חוחר על העקב דרך עלייתו וצגמ' [סד.] פריך הא צענין דך ימין. ולג' דברים הנעשים זה למען אינו עולה ואינו מקיף אלא עומד על הרלפה כנקרקע: גב' מנא הני מילי. דחטאת העוף בקרן מערבית דרומית: לא ישים עליה וגו'. במנחת חוטא כתיב הצאה תחת חטאת העוף דליל דלות וקרייה רחמנא חטאת ואשמעינן ^{אח} נמי שהחטאת קרייה מנחה דהכי משמע נמי כי החטאת נספכה להיות מנחה: מה חטאת טעונה צפון. יודע אינו שגירסא זו שיצוש שהרי לא חטאת העוף ולא מנחה טעון צפון. וא"ת מנחת חוטא חלוקה מן השאר ולחטאת כהמה מקיש לה הוה ליה למיתי במנתימין דקמיני לעיל המנחות נקמאות ככל מקום בעזרה חוץ ממנחת חוטא ועוד היאך אפשר ^{אח} חוץ ממנחת חוטא צבאת ^{אח} תחת חטאת כהמה אינה טעונה צפון שהרי נעשית בקרן מערבית דרומית ובמנחה הצאה תחת העוף טעעון צפון וגירסא אחרינא גרסי' כה ואיני יודע אמיתה. ונראה צענין ^{אח} מה חטאת פסולה שלא לשמה אף מנחה פסולה שלא לשמה וה"נ ילפינן לה צפ"ק דמנחות (דף ד:). **ומה מנחה.** טעונה הגשה בקרן מערבית דרומית אף חטאת העוף עבודהה בקרן מערבית דרומית והואת דמה היא עיקר עבודהה: לפני ה'. הקרב אותה בני אהרן לפני ה' היינו שמגינה למזבח: אל פני המזבח. דרום ששם הכבש: ודיו. במסכת סוטה פ"ב צ"ב מפרש ^{אח} מאי דיו וקאלמר שאינו צריך להגיע ^{אח} גופה למזבח אלא הכלי: רבי אליעזר אומר. מלחא

שפרט לך הכתוב בהגשמה שמי רוחות יכול לאיזה מהן שירצה. ה"ג יכול יגיטנה למעברה או לדרומה של קרן: כוליה מוצה בצפון קאי. נמאל דרומו של מוצח כלה לנגד הפתח וקרינן נמי בצד דרומו לפני ה': ככל מקום היסד כשירה למליקסה. צין למעלה צין למטה דכי ילפינן למטה כחטאת העוף כהזאה הוא דילפינן לקמן בשמעתינן [סד:] והוא מדם החטאת על קור ואמר מה זה קיר התחתון וקרן מערבית דרומית נמי כהזאה הוא קור דילפינן חטאת ^{אח} מהגשג דמנחה יליף והבגשה:

שהרי מכל מקום איתו חומר בשחיטה ^{אח} לגמרי שהרי בשחיטה נמי ליתא בצפון צקלים ^{אח} מיהו י"ל דכללא כדקשי קדשים הוי דומיא דמנחה וזהו דוחק ועוד דתני כסיפא חומר בקמיינה ומצמליקה שהקמיינה דוחה שבת וטומאה ולימתי שהקמיינה טעונה צפון ולא מליקה אף על גב דיש קמיינה דלא צביא צפון כגון מנחת נדבה כמו כן אינה דוחה שבת מיהו י"ל לדחות דה"נ לא מייירי במנחת חוטא דהא אינה דוחה שבת אלא מייירי במנחת העומר ומנחת תמיד שהן צביצור והן ודאי לא צעו צפון אבל מנחת חוטא צעי' ^{אח} צפון דאיתקש לחטאת כהמה שזאה חליפתה בעשירות. צרו"ך: והרב רבי חיים גריס מה חטאת העוף טעונה יסוד דכתיב והנשאר בדם יימנא אל יסוד המזבח אף מנחה טעונה הגשה כנגד היסוד ^{אח} והכי מוכח פרק כל המנחות בואות מלך (מנחות דף סא). [גבין] ואלו טעונות נעופה לוג שמן של מזורע ואשמו [דלמרינן התם] לפני ה' במזרח והאמרינן לפני ה' במערב פירוש בהך שטעיה ^{אח} ומשני ה"מ מנחה דלאקרי חטאת וחטאת טעונה יסוד וקרן דרומית מזרחית לא היה לה יסוד אבל הכא לפני ה' קרינא ביה והשמאל כולה בדרום ליכא למימר משום יסוד וכולה במערב נמי לא משום דכתיב (ויקרא ו) אל פני המזבח דהיינו דרום מכל מקום אינטרין לפני ה' דלא תימא אל פני המזבח גזירת הכתוב הוא אף על גב דלית ליה יסוד וצריש פירקין ^א פירשתי מה שהקשה דגבי גחלים דיוס הכיפורים קרי לפני ה' במערב דוקא וא"ת ושאר מנחות מנגלן וכי תימא מדאיתקוש כל הנמנות למנחת ואשם בפרשת זו וילפינן משירי הדס שטעונין יסוד אש כן מנחת חוטא מיופין ^{בא} לי מהתם ועוד מנגלן דמקשינן לשירים לקשיניהו לתחילת דמים ולא ^{בג} בעי יגוד כחטאת ויש לומר דכתיב לפני ה' במנחת חוטא ובכל המנחות נמי כתיב לפני ה' כי היכי דהאי לפני ה' כנגד היסוד [האי נמי כנגד היסוד] ולא ג"ש ממם [היא] דדבר הלמד בהיקס מצביא לן אי חוחר ומלמד צ"ג"ש אי לא אלף גלוי מילתא בעלמא הוא ^א ור"ת ^{בא} קרינא מה שטעון שפני אף מנחת ה' והיינו דלא כר"ש דלומר לעיל (דף כה). באל לעובדה ככלי עובדה שמאל אי נמי אפילו כריש שמעון ובגון שיש לעובדה ציד דלומר עובדה בימין חטאת: דהר"ה:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

הגשט המנחה קרא יחירא: [לז] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגשט המנחה קרא יחירא:

דרומית מזרחית שאין לו יסוד: [לא] צ"ל דשמעתינן (ש"ס). וצ"ק גורס כדפרש"י בהך דשמעתינן: [לג] נמי מיופין (ש"ס): [לז] צ"ל דלא בעי (ש"ס): [ח] מכלא ועד פס"ד מוקף צ"מ ובספ"ד צ"ל ע"כ הגה"ה: [חא] צ"ל במנחה (חגיגה י"ג). ובזה דרום פ"ס ש"ס: [חב] מיתב כולה נמחק וצ"ל כרי (צ"ס): [חג] הווא דירשא דמה (ש"ס): [חד] מנא ליה קרן דרומית מערבית כרי כצ"ל (ש"ס): [הא] צמ"כ כ"ל כתיב גבי הגש

מד:

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

מוסף רע"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

ממלי לשמור משום דנענין יסוד (סנהדרין): תורה ש' ש'אם ה'יהוה ב'ר' דמצ' ל'מ'ר'ה' ה'א מ'ני ת'נ'א ד'ב'י ר'י' ה'יא. ו'כן פ'י ר'ר'י'ה' ב'מ'ס' ק'ינ' ד'הך ב'ר'י'ת'א א'מ'יל'א כ'מ'אן ל'מ'י ה'וא ד'מ'א (ג'ל'יון): ע"כ מ'ע'מ' ק'וד'ם

[illegible]

קדשי קדשים פרק שישי זבחים

הקפה ברגל. ואין היין צידו ולמנוחה בעלמא מפני שכל העולין לשאר דברים פונין לימינן ומקיפין וזה [ח] להקטיר עולה לפיכך מקיף זבח ולמקום שנמסקין שם ונותנין לו יין לנסך אבל שאר הכתים שהזוכה בנוספים בהם לא זכה לעבודה אחרת [ט] עולה והיין צידו ופניה לשמאל ומוחוור על העקב כדמתני': **עולים דרך מזרח.** כשהן עולין לכבש במזרחו אלל שפתו עולין שהרי דרך ימינן יפנה ולמה לו להאריך הילוכו כל רחצו של כבש וכשהוא יורד מדרך שפת מערביו של כבש: ה"ג חוץ מן העולה לג' דברים הללו שפולין דרך מערב ויורדין דרך ימינן: שפאל הוא. מערביו של כבש שפאל היו כשהלשי פניו למזבח: מאי ימינן. דקמני כפיפל ימינן למזבח שהמזבח פניו לדרום וימינו למערב: ומאי שפאל. דקמני דבישא שפאל דגברא: מאי ואינו. דרישא ודסיפא: בתנא' ואינו מצדיק. הראש מן הגוף אלל סימן אחד לצדו מולק

ערפּוּ וּלְאֵי יִצְדִּיל (ויקרא ה' וזכר) וְהָיָה
 שׁוֹטְטִין (חולין דף כ"א): יִלְפִינָן דְּסָמִין
 אֶחָד הוּא: וּמוֹסֵ. אֲרוֹחַ צְפוֹף עֲלָמוֹ
 וּמוֹסֵ: הִיא מַחְמֶלֶה. שְׁמַקִּיף וּמַחְקֶרֶב
 בֵּית מִלִּיקְתּוֹ לְמוֹזָבָה וְדוֹחֶקוֹ בְּקִיר וְהֵסֵד
 מִתְמַחֵה וְיוֹרֵד לִיסוּד שְׁהִי לְמַטָּה מִן
 הַחוּטוֹ הֵיא נְעִשִׂית וְכִנְיָסָה הַסּוֹבֵב
 לְמַעְלָה הַיְמִינִי: גְּבִי. מְגוֹף שֶׁל חֲטָאִם.
 שְׁלֵף זֶה לֹא צָבִל וְלֹא צִבְצָעֵת אֲלֵא
 אֲרוֹחַ צְפוֹף עֲלָמוֹ וּמוֹסֵ: קִיר הַסַּחֲתוֹן.
 שְׁלֻמָּה מִן הַחוּטוֹ: בְּהֵמָה שְׁעוֹלָתָה
 לְמַטָּה. כְּדֹאמְרִין בִּפְ"ק (לעיל דף י'):
 דְּכַתִּיב בְּחֻמָּתָהּ בְּהֵמָה הַמַּחְטָא אֲרוֹתָה
 אֲרוֹתָה דְּמָה לְמַעְלָה וְאִין אַחֲרֵת דְּמָה
 לְמַעְלָה: חֲטָאֵתָה לְמַעְלָה. דְּקֶרְנוֹת
 כְּתִיבֵי בָּהּ: עוֹף שְׁעוֹלָתָה לְמַעְלָה.
 כְּדִילִיף לָקֵמֵן בְּפִירְקִין (דף ס"ה):
 שְׁהִיִּיסֵם. כְּשֶׁמֶלֶךְ הֵסֵד שׁוֹמֵת
 וּמִתְמַחֵה לִּיסוּד: וְאִיִּיסָה זֶה קִיר הַסַּחֲתוֹן.
 פְּעֻמִּים שְׁהוּא מִתְמַחֵה לְסוֹבֵב
 כְּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה לְמַעְלָה מִן הַסּוֹבֵב דִּמְנָן
 הַחוּטוֹ עַד הַקֶּרְנוֹת קִיר הַעֲלִיּוֹן הוּא
 אֶלֶל קִיר הַסַּחֲתוֹן כּוֹלוֹ לְמַטָּה מִן הַסּוֹבֵב:
 שְׁהוֹטוֹ לְמַטָּה מִן הַסּוֹבֵב אֲמַיָּה:
 וְנַעֲבִיד מַעֲיָלָי. הַזֹּאֲתָה יַעֲשֶׂה לְמַעְלָה
 וְהֵדִין נוֹתֵן כְּדֹאמְרִין וְהֵדֵר נַעֲבִיד מִיֵּמָּה
 מִתְחַלִּיף לְכַדְכִּמֵּי: וְאִי כְּסִיב יִמְלֹא
 יִמְלֹא כְּסִיב. אִי הוּא כְּסִיב יִמְלֵא הוּא
 מִשְׁמַע שְׁמוֹהִיד אֶת הַכֶּסֶן שִׁיחּוֹר וְיִמְלֵא
 אַחֵר הַזֹּאֲתָה. הִשְׁתָּה לְכַתִּיב יִמְלֵא מִשְׁמַע
 נָמִי לַעֲנִין הַזֹּאֲתָה: דִּמְמִילָא יִהִיֵּה דֵס
 מִנְּהִי אֲלֵל הִיסוּד: אֲרוֹחַ שְׁנֵי גִפִּים
 בְּשֵׁי אֲלֻצְעוֹת. גּוֹף הָעוֹף עַל כָּפוֹ
 מִצְפָּנִיס וּמִכְנִים שְׁנֵי רַגְלֵי בֵּין אֲלֻצְעֵת
 קִטְנֵה וְרֵם: לְקַמְלִיָּה וְהֵדֵר גִּפִּים בֵּין
 אֲמֵה לְאֻצְעֵת: וּמִסְחָף וְאֻזְרָבֵה. רַגְלוֹתָהּ

ליקוטים

[illegible]

ואו דוקא זורק אלא יכול לסדרו
מקודם נותן מלח על גבי הראש
אים עמה ומשליכם לבית הדרשן.
שר ועי' משל"מ. וגם נראה דגם

זימנן אהר, וי"ל דלפן זא אלס דיעבד
 נכת: קי"ר שהשירים שלו מתמצין
 הסובב לחוט המיקרא לחטאת העוף.
 ולכן היטה עבודה קשה. ובמחנות
 יבדיל יותר מכשיעור שמיטה והיינו
 הא לכתחילה בעיני שנים אף בעוף.

נראה דקרא דנא ידדי קח' חדיעבא דשחיטה ונהי סגי בחד ומ"ח צעין סימן שנס ונא סגי ברוב דמסתמא נא הררין הכחב וומר דנא ידדי נהפסקי במוך הסימן חנא נאחר שיסיס סימן שנס דמסבא נא חיייר קרא בחנא

מסורת הש"ס

(א) ת"כ ויקרא חובה פ"ח
(ב) ה"ח, (ג) (יומא מז: מט:)
מנחות יא, (ד) (לעיל נד. מנחות
זא: טז) (ה) [ע' מו' לקמן סה: ד"ה:
הסדיל], (ו) ת"כ ויקרא נדבה
פ"ט ה"ז, (ז) מעילה ט.,
(ח) [ע' מו' לקמן סה: ד"ה:
כילע], (ט) ויקרא ד

תורה אור השלם

1. והיה מדים החטאת על קיר המזבח והנשאר בדם ימצה אל יסוד המזבח חטאת הוא: ויקרא ה, ט

שינויי נוסחאות

[illegible]

ליקוטים

[illegible]

ואו דוקא זורק אלא יכול לסדרו
מקודם נותן מלח על גבי הראש
אים עמה ומשליכם לבית הדרשן.
שר ועי' משל"מ. וגם נראה דגם

זימנן אהר, וי"ל דלפן זה אלף דיעבד
 נכתב: קי"ר שהשירים שלו מתמצין
 הסובב לחוט הסיקורא לחטאת העוף.
 ולכן היטה עבודה קשה. ובמחנות
 יבדיל יותר מכשיעור שמיטה והיינו
 הא לכתחילה בעיני שנים אף בעוף.

